

Siseturgu käsitlevate kehtivate õigusaktide rakendamine, tagajärjed ja mõju

Euroopa Parlamendi resolutsioon siseturgu käsitlevate kehtivate õigusaktide rakendamise, tagajärgede ja mõju kohta (2004/2224(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 5. juuni 2002. aasta teatist mõju hindamise kohta (KOM(2002)0276);
- võttes arvesse komisjoni 5. juuni 2002. aasta teatist "Tegevuskava "Reguleeriva keskkonna lihtsustamine ja parandamine"" (KOM(2002)0278);
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2002. aasta teatist ühenduse õiguse rakendamise parema järelevalve kohta (KOM(2002)0725);
- võttes arvesse parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 16. detsembril 2003. aastal sõlmitud institutsioonidevahelist kokkulepet parema õigusloome kohta¹;
- võttes arvesse oma 20. aprilli 2004. aasta resolutsiooni ühenduse õigusaktide mõju ja nõuandemenetluse kohta²;
- võttes arvesse konkurentsinäukogu 25. ja 26. novembri 2004. aasta järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 16. märtsi 2005. aasta teatist "Parem õiguslik reguleerimine majanduskasvu edendamiseks ja töökohtade loomiseks Euroopa Liidus" (KOM(2005)0097);
- võttes arvesse komisjoni 21. märtsi 2005. aasta aruannet "Parem õigusloome 2004" (KOM(2005)0098);
- võttes arvesse komisjoni 15. juuni 2005. aasta mõju hindamise suuniseid koos lisadega (SEK(2005)0791);
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 28. septembri 2005. aasta arvamusi "Parema õigusloome" ning "Kuidas parandada ELi õigusaktide rakendamist ja jõustamist"³;
- võttes arvesse komisjoni 27. jaanuari 2005. aasta teatist "Siseturu strateegia (2003–2006) teine rakendamisaruanne" (KOM(2005)0011);

¹ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

² ELT C 104 E, 30.4.2004, lk 146.

³ ELT C 24, 31.1.2006, lk 39 ja lk 52.

- võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2005. aasta teatist "Ühenduse Lissaboni kava rakendamine: õiguskeskonna lihtsustamise strateegia" (KOM(2005)0535);
 - võttes arvesse Lissaboni strateegia taaskäivitamist 22. ja 23. märtsil 2005. aastal;
 - võttes arvesse siseturu tulemustabeli aruandeid;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamust (A6-0083/2006),
- A. arvestades, et eelnimetatud 16. detsembri 2003. aasta institutsioonidevahelises kokkuleppes kohustusid parlament, nõukogu ja komisjon parema reguleerimise tegevuskavaks;
 - B. arvestades, et komisjon andis taaskäivitatud Lissaboni agendas paremale reguleerimisele Euroopa Liidus töökohtade loomise ja majanduskasvu edendamise poole püüdlemisel keskse tähtsuse;
 - C. arvestades, et dereguleerimine ja ELi õigusaktidest tuleneva bürokraatia vähendamine on olulised eeltingimused Lissaboni eesmärkide saavutamiseks;
 - D. arvestades, et parem Euroopa õigusloome peaks tooma kaasa parema konkurentsivõime maailmamajanduses, ausad konkurentsitingimused äriühingute vahel, kasvu stimuleerimise ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamise;
 - E. arvestades, et parema reguleerimise eesmärgi taotlemine ei tohi tuua kaasa keskkonna-, sotsiaal- või tarbijastandardite kahjustamist;
 - F. arvestades, et headest, selgetest ja lihtsatest siseturgu käsitlevatest õigusaktidest, mis hõlbustavad rakendamist ja jõustamist, on kasu kodanikele ja ettevõtetele;
 - G. arvestades, et sidusrühmad on väljendanud muret seoses raskustega, mida nad on kogenud ühenduse õigusaktides sisalduvate ebaselgete ja puudulike mõistete, määratluste ja sätete tõttu;
 - H. arvestades, et õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel tekkivad probleemid tulenevad sageli õigusaktide puudulikult koostatud tekstidest; arvestades, et Euroopa õigusloomeorganitel on selles valdkonnas oluline vastutus ning seetõttu peaksid nad vältima läbirääkimistel keerukaid ja ebamääraseid kompromisse;
 - I. arvestades, et tekstides esinevad kahemõttelisused tekitavad õiguslikku ebakindlust ja lahknevusi tekstide ülevõtmisel siseriiklikku õigusesse, mis võib tuua kaasa konkurentsi moonutamise ja siseturu killustamise;
 - J. arvestades, et järjestikused siseturu tulemustabeli aruanded näitavad, et vaatamata olukorra paranemisele mõnedes liikmesriikides, on ühenduse õigusaktide ülevõtmine ja rakendamine jätkuvalt probleem;

- K. arvestades, et parema reguleerimise tegevuskavas tuleb seada esikohale olemasolevate õigusaktide rakendamine ja ülevõtmine, et vältida lahknevusi, mis võivad kahjustada Euroopa konkurentsivõimet, töötajate ja tarbijate õigusi ning tarbijate ja ettevõtete võimet kasutada täielikult ära kõiki siseturu eeliseid;
- L. arvestades, et järjestikused siseturu tulemustabeli aruanded näitavad, et ülevõtmine on mitmes liikmesriigis jätkuvalt tõsine probleem;
- M. arvestades, et parema reguleerimise jaoks on vajalik nii mõjude eel- kui ka järelhindamine, et kontrollida, kas eesmärged on võimalik saavutada või kas need on saavutatud;
- N. arvestades, et parlament, nõukogu ja komisjon on tunnistanud vajadust kasutada sobivatel juhtudel ja siis, kui EÜ asutamisleping ei nõua konkreetselt õigusakti kasutamist, alternatiivseid reguleerimismehhanisme;
- O. arvestades, et eespool mainitud institutsioonidevahelise kokkuleppe alusel ei kohaldata selliseid mehhanisme juhul, kui kaalul on põhiõigused või olulised poliitilised valikuvõimalused, või olukorras, kus eeskirju on vaja rakendada kõikides liikmesriikides ühetaoliselt;
- P. arvestades, et puudub ametlik mehhanism, mille alusel teavitada parlamenti enne seda, kui tehakse ettepanek kasutada õigusaktide alternatiive, või konsulteerida parlamendiga tulemuste osas, mida saavutatakse alternatiivse reguleerimise teel; arvestades, et see kontrolli ja tasakaalu puudumine kahjustab parlamendi demokraatlikku eelisõigust;
- Q. arvestades, et on oluline, et kõik kolm institutsiooni investeeriks vahendeid ja eraldaks personali "parema reguleerimise" töökondade loomiseks,
1. rõhutab vajadust paremat reguleerimist käsitleva ühise lähenemisviisi järele, mis põhineb kesketel reguleerimis põhimõtetel, milleks on subsidiaarsus, proportsionaalsus, aruandekohustus, järjepidevus, läbipaistvus ja eesmärgipärasus; rõhutab, et see lähenemisviis ei saa minna mööda sotsiaalpartnerite õigusest konsulteerimisele ja peab austama osalusdemokraatia põhimõtteid;
 2. rõhutab vajadust selle järele, et parlament, nõukogu ja komisjon looksid "parema reguleerimise" töökonnad ning moodustaksid institutsioonidevahelise tööühenduse, et arendada koolitust, oskusi ja kvaliteedikontrolli ning jagada ja võrrelda parema reguleerimise parimaid kasutusviise;
 3. nõuab tungival, et komisjon koostaks parema reguleerimise protsessi kohta lühikese, selge juhendi, milles esitatakse peamised etapid, mis tuleks läbida ühenduse õigusaktide hindamisel, arendamisel ja rakendamisel, sealhulgas oluliste küsimuste järelhindamine koostöös parlamendiga;
 4. nõuab kindlalt, et komisjoni ettepanekutele lisataks "parema reguleerimise kontrollleht", milles võetakse kokku etapid, mille ettepanek peaks läbima, ja et seda kontrolllehte tuleks ajakohastada pärast iga etapi lõpetamist ning esitada ristviited kõikidele olulistele uuringutele või mõjuhindangutele;

5. rõhutab, et reguleerimist käsitlev strateegiline lähenemisviis ja kindel raamistik annavad optimaalseid tulemusi, võimaldades asjaomastel sektoritel kavandada ja rakendada õigusakte kõige tõhusamalt; kiidab komisjoni algatuse CARS 21 eest, mis on hea näide strateegilisest lähenemisviisist reguleerimisele;
6. palub, et komisjon viiks õigusaktide osas läbi mõju eel- ja järelhindamisi, et aidata teha kindlaks, kas peamised poliitikaeesmärgid on täidetud, ning toetada õigusaktide läbivaatamise protsessi;
7. peab oluliseks mõjuhinnangute järjekindla kasutamise huvides komisjoni poolt eriti siseturgu käsitlevate õigusaktide puhul, et nende kvaliteeti kontrolliks põhjalikult kvaliteedikontrolli teenistus;
8. nõuab tungivalt, et kõik parlamendile edastatud õigusaktide ettepanekud sisaldaksid mõjuhinnangu kommenteeritud kokkuvõtet;
9. rõhutab, et liikmesriigid peavad tagama, et nad ei põhjusta ühenduse õigusaktide ülevõtmisel täiendavate nõuete kehtestamise kaudu siseriiklikul tasandil uusi rakendusprobleeme ("ülekuldamine"), ning kinnitama seda komisjonile esitatava ametliku deklaratsiooniga;
10. nõuab kindlalt, et komisjon jätkaks ühenduse õigusaktide konsolideerimist, lihtsustamist ja kodifitseerimist, et parandada juurdepääsetavust ja loetavust;
11. palub, et komisjon esitaks uued ettepanekud läbipaistvamaks ja tõhusamaks konsulteerimiseks sidusrühmadega; on seisukohal, et sotsiaalpartnerid tuleb kaasata sellesse võrdsetel alustel ning et tuleb konsulteerida tarbija- ja keskkonnaorganisatsioonidega;
12. nõuab tungivalt, et komisjon parandaks direktiivi 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord¹, kohaste siseriiklike tehniliste eeskirjade eelnõude eelkontrolli tõhusust, suurendades selleks muu hulgas üldsuse juurdepääsu komisjoni ja teiste liikmesriikide poolt esitatud vastuväidetele;
13. nõuab tungivalt, et komisjon looks rikkumise korral kohaldatava läbipaistva ja kiirendatud menetluse siseturu valdkonna katsejuhtumite jaoks ja teavitaks parlamenti sellest, kuidas rikkumise käsitlemist puudutavaid komisjoni prioriteetseid kriteeriume – nagu on teatatud komisjoni eelnimetatud teatises ühenduse õiguse kohaldamise parema järelevalve kohta – praktikas analüüsitakse ja need kaebuse esitajatele teatavaks tehakse;
14. nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon parandaksid ühenduse õiguse rakendamise ja järgimise järelevalvet; on arvamisel, et see aitab tõenäoliselt suurendada ülevõtmismäära, jagada liikmesriikide vahel parimaid kasutusviise ja kehtestada sanktsioonid rikkumiste puhul; nõuab kindlalt, et rakendamist käsitlevad komisjoni aruanded ei tohi piirduda rakendusvahendite õigusliku analüüsiga, vaid peavad hindama ka õigusaktide kohaldamist praktikas;

¹ EÜT L 204, 21.7.1998, lk 37.

15. nõuab kindlalt, et parlamendile esitataks loetelu poliitikameetmetest, mille puhul komisjon on kasutanud alternatiivseid reguleerimismehhanisme, ja mis sisaldab hinnangut selliste meetmete edukuse või ebaedukuse kohta, nende mõju kohta tegelikule olukorrale – ja täpsemalt töötajate ja tarbijate õigustele, sotsiaalsele ühtekuuluvusele, ausale konkurentsile, kasvu stimuleerimisele ja ELi konkurentsiolukorrale – ning parimate kasutusviiside kohta ja protsessi käigus saadud kogemuste kohta; nõuab tungivalt, et see teave lisataks komisjoni aastaaruandesse parema õigusloome kohta;
16. tunnistab, et reguleerimise klassikaline meetod ei ole alati sobiv viis poliitikaeesmärgi saavutamiseks;
17. rõhutab parlamendi ja eriti vastutava raportööri keskset rolli jälgimisel, kuidas ühenduse õigust liikmesriikides rakendatakse ja järgitakse ning kuidas komisjon selle üle järelevalvet teostab;
18. tunnistab Lamfalussy protsessi potentsiaali finantsteenuste ühisturu saavutamiseks, kuid kahetseb, et liikumine institutsioonidevahelise kokkuleppe suunas, mis tunnustaks täielikult parlamendi rolli rakendusprotsessis nii aeglaselt edeneb;
19. nõuab kindlalt, et komisjon esitaks iga-aastases tööprogrammis loetelu nendest ettepanekutest, mille puhul võib kasutada alternatiivset reguleerimist;
20. nõuab kindlalt, et alternatiivset reguleerimist käsitlevad ettepanekud sisaldaksid tegevuse selgeid eesmärke ja kindlaksmääratud tähtaegu, samuti rikkumise korral kohaldatavaid sanktsioone;
21. teeb ettepaneku, et parlamendi komisjonid kehtestaksid tugeva järelevalvekorra, et hinnata ja jälgida alternatiivsete reguleerimisvormide rakendamist ja kasutamist eesmärgiga tagada tarbijatele õiguskaitse juhuks, kui ettevõtjad ei täida oma kohustusi selliste alternatiivset reguleerimist käsitlevate ettepanekute alusel;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.